

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-..... 2022 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3893/15.08.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

учебна програма за специфична професионална подготовка по учебния предмет **програмиране за вградени микрокомпютърни системи – теория**, за професионалното направление код **523 „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“**, професия код **523050 „Техник на компютърни системи“**, специалност код **5230502 „Компютърни мрежи“** съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

X

МАРИЯ ГАЙДАРОВА
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А
ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
ПРОГРАМИРАНЕ ЗА ВГРАДЕНИ МИКРОКОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ
ТЕОРИЯ

Утвърдена със Заповед № РД 09-.....2022 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

Код 523 „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“

ПРОФЕСИЯ:

Код 523050 „Техник на компютърни системи“

СПЕЦИАЛНОСТ:

Код 5230502 „Компютърни мрежи“

София

2022 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по **програмиране за вградени микрокомпютърни системи – теория**, е предназначена за специалност код 5230502 „Компютърни мрежи“ от професия код 523050 „Техник на компютърни системи“ от професионално направление код 523 „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“.

Съдържанието на учебната програма дава възможност учениците да получат основни знания и умения за създаване на програмен код за микроконтролери, проектиране и управление на вградени микрокомпютърни системи, интегриране и използване на подходящи развойни среди.

Обучението по предмета се извършва в междупредметна връзка с изучаваните в отраслова подготовка предмети: електротехника, градивни елементи, аналогова схемотехника и цифрова схемотехника и във взаимовръзка с изучаваните по специфична подготовка предмети: операционни системи, програмиране, вградени микрокомпютърни системи, мрежови протоколи и технологии.

Професионалните компетентности по учебния предмет се формират чрез усвояването на знания за изграждането и управлението на вградени микрокомпютърни системи.

Учебното съдържание в програмата е структурирано в четири раздела.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Обучението по предмета има за цел учениците да придобият професионални компетентности за програмиране за вградени системи.

За постигане на основната цел на обучението по предмета програмиране за вградени микрокомпютърни системи е необходимо изпълнението на следните **подцели**:

- запознаване със средите за разработка на софтуер за микроконтролери;
- работа с типовете данни и променливи на програмния език;
- работа с цифровите и аналогови входове и изходи;
- запознаване с последователността от стъпки при решаването на задача;
- създаване на алгоритъм и програмен код;
- обработка на постъпилата информация;
- формиране и реализиране на управляващи въздействия;
- придобиване на знания и умения за проектиране, моделиране и управление на вградени микрокомпютърни системи;
- придобиване на знания за разпознаване на специфичните изисквания и особености на софтуера, предназначен за програмиране на вградени микрокомпютърни системи;

- придобиване на знания и умения за изграждане на прости автоматични устройства с желаната функционалност;
- придобиване на знания и умения за тестване и настройка на вградена микрокомпютърни система.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Разпределение на учебното време

Общият брой часове по учебния предмет **програмиране за вградени микрокомпютърни системи – теория**, е определен в типовите учебни планове за съответната специалност в специфичната професионална подготовка.

Варианти	Вариант I	Вариант II
Брой часове по типов учебен план	18	29

2. Раздели, теми и препоръчителен брой часове

Учебното съдържание е структурирано в **четири** раздела. За всеки раздел са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учебните часове се разпределят по раздели и теми в началото на всяка учебна година от учителя, в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка.

№	Наименование на разделите и темите	Вариант I	Вариант II
		Препоръчителен брой часове	Препоръчителен брой часове
I.	Основни понятия	2	2
1.1.	Среди за разработка на софтуер за микроконтролери		
1.2.	Запознаване и конфигуриране на избраната работна среда		
II.	Особености на програмния език	4	6
2.1.	Структура на програмата. Типове данни и променливи		
2.2.	Аритметични и логически оператори. Константи. Условни оператори и цикли		
2.3.	Цифрови входове и изходи. Аналогови входове и изходи		
2.4.	Време и математически оператори. Серийна комуникация		
III.	Програмиране на микроконтролера	8	13
3.1.	Мигащи светодиоди. PWM регулиране. Захранване		
3.2.	Бутони. Транзистори и релета за управление на мощен товар		

№	Наименование на разделите и темите	Вариант I	Вариант II
		Препоръчителен брой часове	Препоръчителен брой часове
3.3.	Управление на постоянно-токови, стъпкови и серво мотори		
3.4.	Музика и звуци. Пиезо-елементи. MIDI устройства		
3.5.	Аналогови сигнали. Аналогови датчици за температура и осветеност		
3.6.	I ² C, SPI и 1-Wire шина. Цифрови датчици за температура. CAN шина		
3.7.	Извеждане на буквено-цифрова информация – LED и LCD дисплеи		
3.8.	Четене и запис на SD карта и външен EEPROM. RTC. Ethernet модул с W5100 – връзка с Интернет и LAN		
IV.	Работа по проекти	4	8
4.1.	Основни етапи при разработване на заданието. Анализ на заданието и уточняване на необходимите входни и изходни сигнали		
4.2.	Създаване на алгоритъм. Създаване на програмен код		
4.3.	Компилиране и отстраняване на грешките. Тестване на готовата програма		
4.4.	Запис на програмата в микроконтролера и документиране на проекта		
	ОБЩ ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН БРОЙ ЧАСОВЕ:	18	29

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат от обучението ученикът трябва да притежава следните знания, умения и компетентности:

1. Знания за:

- видовете среди за разработка на микроконтролерите;
- познаване и прилагане на езика за програмиране на микроконтролера;
- познаване и прилагане на конкретната среда за програмиране на микроконтролера;
- познава интерфейсите и инструментите за програмиране на вградени микрокомпютърни системи.

2. Умения да:

- създава алгоритъм и програмен код за решаване на конкретните задачи;
- обработва постъпилата информация;

- формира и реализира управляващи въздействия;
- използва различни методи за управление на вградени микрокомпютърни системи.

3. Компетентности да:

- разработва самостоятелно или групово проект като използва възможностите на средата за създаване на програмен код;
- проектира и управлява вградени микрокомпютърни системи.

V. АВТОРСКИ ЕКИП

Учебната програма е разработена от авторски екип, сформирани по проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове:

- инж. Любомира Вълкова – ПГ по електротехника и електроника – гр. Пловдив;
- инж. Елена Динчийска – ПГ по електротехника и електроника – гр. Пловдив;
- инж. Иванка Янкова – ПГ по механоелектротехника и електроника – гр. Бургас.

Учебната програма е съгласувана с външните експерти:

- гл. ас. д-р. инж. Ангел Данев – Университет по хранителни технологии, гр. Пловдив;
- Регина Узунова – „Кауфланд България ЕООД енд Ко КД“.